

आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को बजेट
कार्यान्वयन कार्ययोजना सम्बन्धी छलफल
कार्यक्रमको प्रस्तुति

अर्थ मन्त्रालय

अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा

प्रस्तुतिको खाका

- गत आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को बजेट खर्चको समीक्षा
- बजेट कार्यान्वयनमा गत बर्ष भोगिएका समस्याहरु
- बजेट व्यवस्थापनमा चालु आ.ब मा गरिएका नीतिगत परिवर्तनहरु
- बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन
- बजेट कार्यान्वयन कार्यतालिका
- चौमासिक विभाजन
- बजेट कार्यान्वयनका संभावित चुनौतीहरु र ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

२०७३/७४ को बजेट खर्चको स्थिति

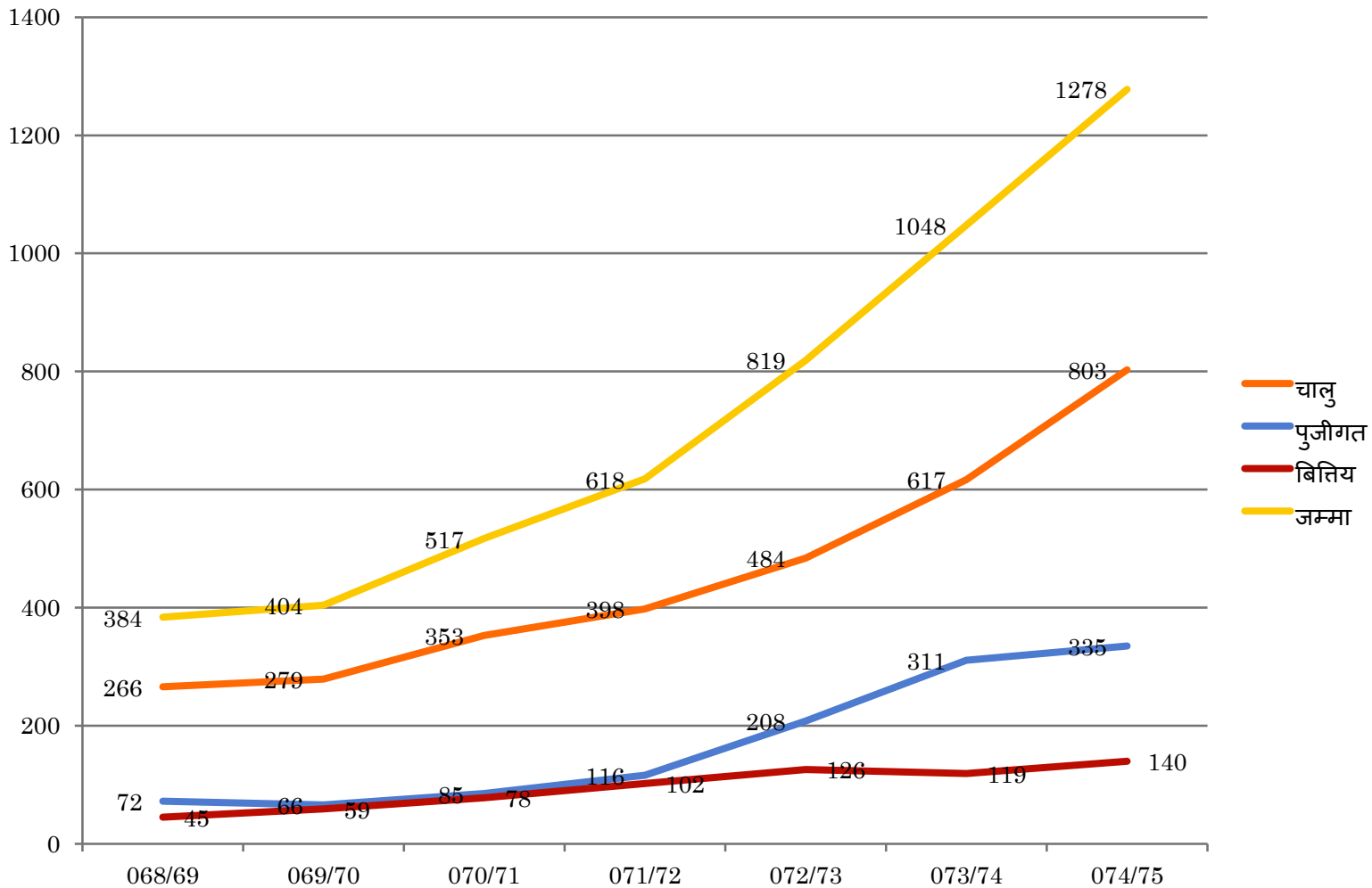
रु. हजारमा

विवरण	वार्षिक बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
चालु खर्च	६१७१६४१२९	५१६२७०९९५	८३.६५
पूँजीगत खर्च	३११९४६३२५	२०४३९७२०८	६५.५२
वित्तीय व्यवस्था	११९८१०९००	१०२८३६५४६	८५.८३
जम्मा	१,०४,८९,२१,३५४	८२३५०४७४९	७८.५१

सोझै भुक्तानी र बस्तुगत सहायताको सबै खर्च समावेश गर्दा केही माथि जान सक्छ

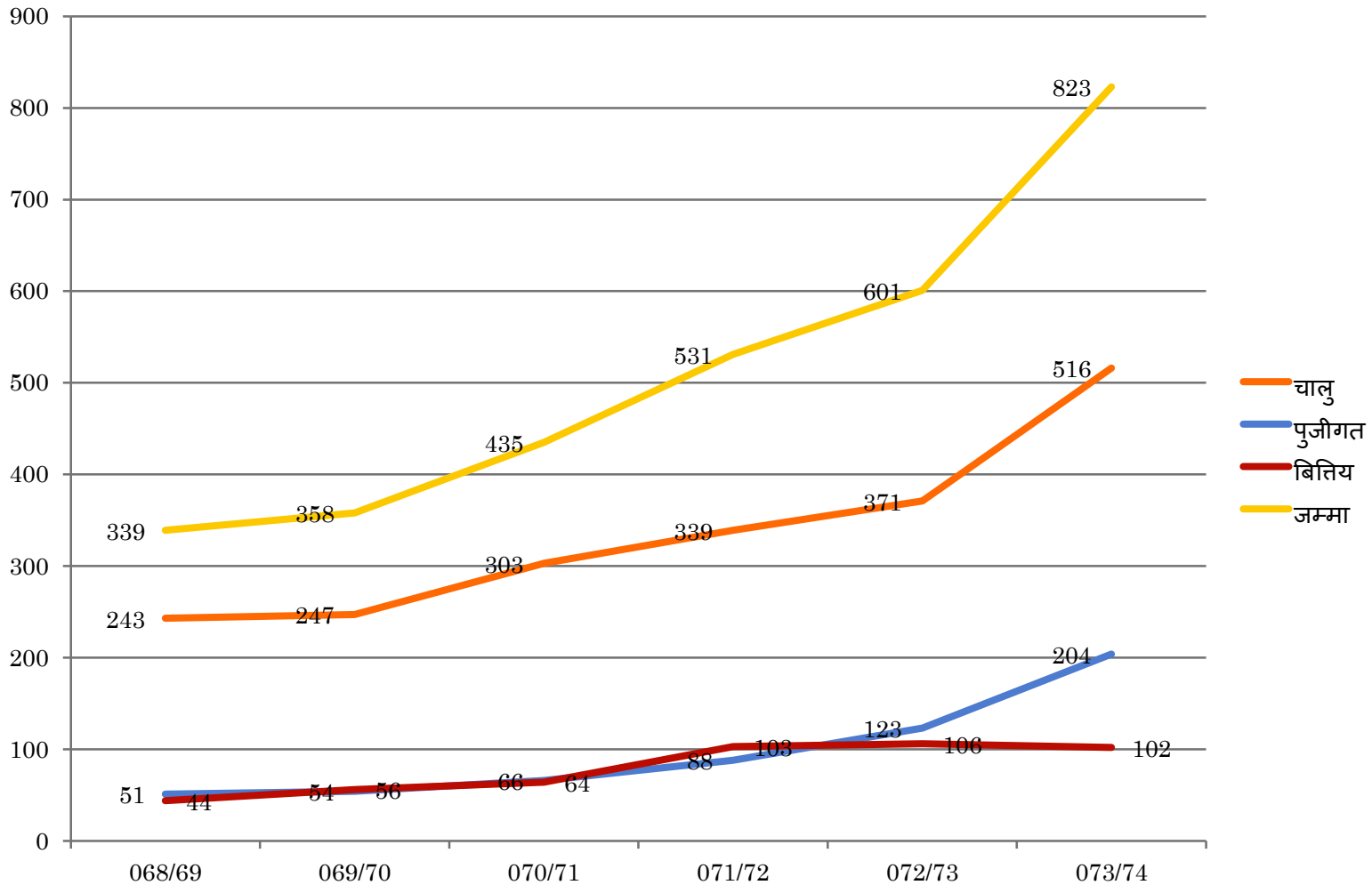
विगत ७ वर्षको बजेट विनियोजन

रकम रु अर्बमा

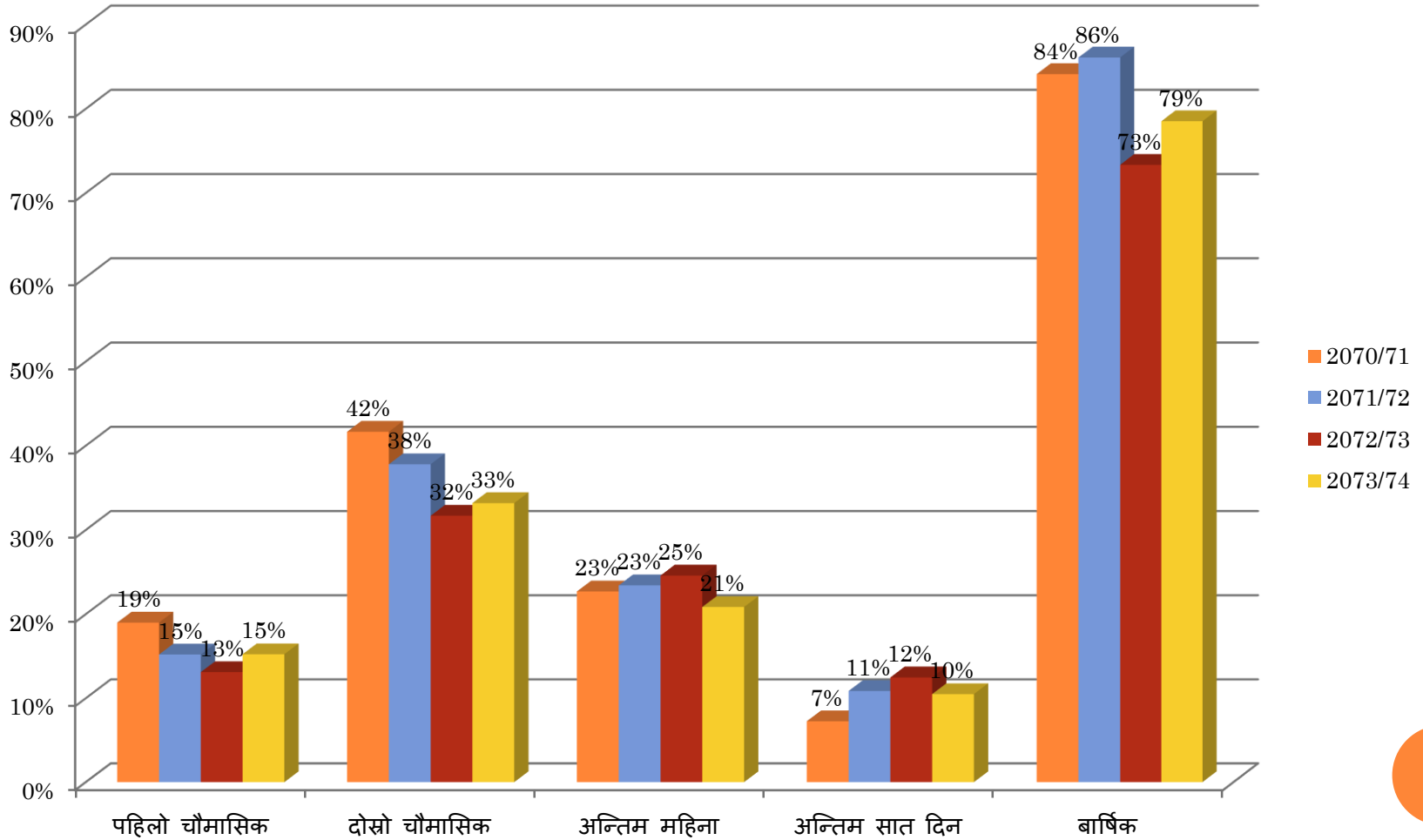

विगत ७ वर्षको बजेट खर्च

रकम रु अर्बमा

विगत ४ वर्षको बजेट खर्चको प्रवृत्ति

मन्त्रालयगत खर्च स्थिति

रु. करोडमा

विवरण	वार्षिक बजेट (थप निकास समेत)			बजेट खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पुँजिगत	जम्मा	चालु	पुँजिगत	जम्मा	चालु	पुँजिगत	जम्मा
अर्थ मन्त्रालय	७६२	२२०	९८२	४७१	१४२	६१४	६२	६५	६३
आपूर्ति मन्त्रालय	९५	६	१०१	८९	६	९५	९४	९८	९४
उद्योग मन्त्रालय	३४६	२८४	६३१	२३५	१४९	३८५	६८	५३	६१
उर्जा मन्त्रालय	९२	८०९	१६८५	९८	५९०	१४७१	१०६	७३	८७
कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	२०	१	२१	१८	०.९	१९	९०	८९	९०
कृषि विकास मन्त्रालय	२३५५	३६६	२७२१	१८२१	२९९	२१२०	७७	८२	७८
खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्रालय	१३६	२५५२	२६८९	११९	२०५४	२१७३	८७	८०	८१
गृह मन्त्रालय	५२४०	६३०	५८७०	५२३७	३६५	५६०२	१००	५८	९५

मन्त्रालयगत खर्च स्थिति

रु. करोडमा

विवरण	वार्षिक बजेट (थप निकास समेत)			बजेट खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
सस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	४४८	१६३	६११	३३१	१२८	४६०	७४	७९	७५
परराष्ट्र मन्त्रालय	३५९	९१	४५१	३४८	४०	३८९	९७	४४	८६
पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	६५२	१८८	८४१	५५१	१४७	६९९	८५	७८	८३
बन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	८६८	५४४	१४१२	७९५	४५९	१२५४	९२	८४	८९
बाणिज्य मन्त्रालय	४२	९२	१३४	२५	८	३३	६०	९	२५
जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालय	७१४	७६	७९१	४१३	२४	४३७	५८	३२	५५
विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	३७	७०	१०८	३२	६१	९३	८६	८६	८६
भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	४७०	११७	५८७	४१८	९८	५१६	८९	८४	८८

मन्त्रालयगत खर्च स्थिति

रु. करोडमा

विवरण	वार्षिक बजेट (थप निकास समेत)			बजेट खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पूँजिगत	जम्मा	चालु	पूँजिगत	जम्मा	चालु	पूँजिगत	जम्मा
भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय	६५२	७९४२	८५९४	६१०	७०१८	७६२९	९४	८८	८९
महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	२२९	२४	२५३	१९८	२०	२१८	८६	८३	८६
युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	२३२	९६	३२९	२१९	८१	३०१	९४	८५	९१
रक्षा मन्त्रालय	३३९४	७२६	४११९	३५८०	७२२	४३०३	१०६	१००	१०४
शहरी विकास मन्त्रालय	५५४	१८५९	२४१२	४५९	१०६७	१५२७	८३	५७	६३
शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	१००३	३००	१३०४	७८९	१९२	९८२	७८	६४	७५
शिक्षा मन्त्रालय	११७७२	३०	११८०२	१०८६३	२३	१०८८७	९२	७८	९२
सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	१८५	१४	१९८	६२	११	७४	३४	८१	३७

मन्त्रालयगत खर्च स्थिति

रु. करोडमा

विवरण	वार्षिक वजेट (थप निकास समेत)			बजेट खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पूँजिगत	जम्मा	चालु	पूँजिगत	जम्मा	चालु	पूँजिगत	जम्मा
सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	१०८	५	११३	९६	३	९९	८९	७३	८८
सिंचाइ मन्त्रालय	१४६	२८१२	२९५८	१३८	२५४४	२६८२	९५	९०	९०
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	४०९	५३	४६२	४०६	३३	४३९	९९	६३	९५
संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय	९२३१	२९९१	१२२२२	८७६३	२१६७	१०९३०	९५	७२	८९
स्वास्थ्य मन्त्रालय	३४६५	६५६	४१२२	३११४	५८६	३७००	९०	८९	९०
श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय	८८	२०	१०८	५७	१३	७०	६५	६५	६५

राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण, नेपाल विद्युत प्राधिकरण र नागरिक उड्ययन प्राधिकरण

रु. करोडमा

विवरण	वार्षिक बजेट			बजेट खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पूँजिगत	जम्मा	चालु	पूँजिगत	जम्मा	चालु	पूँजिगत	जम्मा
राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण	५८६५	८२१६	१४०८२	३८१३	११४२	४९५७	६५	१४	३५
नेपाल नागरिक उड्ययन प्राधिकरण	वित्तीय व्यवस्था		१५०२			७२८			४८.४
नेपाल विद्युत प्राधिकरण	वित्तीय व्यवस्था		२८७३			१२७९			४४.५

राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको खर्च स्थिति

रु. हजारमा

विवरण	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत
बुढी गण्डकी जलविद्युत आयोजना	५,३९४,९२६	५,०६६,००८	९३.९०
मेलम्ची खानेपानी आयोजना	६,२१९,२१९	३,६३२,७७८	५८.४१
पशुपति क्षेत्र विकास कोष	४०७,५००	२४६,०००	६०.३७
लुम्बिनी विकास कोष	६६०,०००	६६०,०००	१००.००
राष्ट्रपति चुरे - तराई मधेश संरक्षण विकास समिति	१,९५७,५०४	१,७२३,३२६	८८.०४
पुष्पलाल राजमार्ग(मध्य पहाडी राजमार्ग)	५,२०७,४०४	५,१८९,७९४	९९.६६

राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको खर्च स्थिति

रु. हजारमा

विवरण	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत
काठमाडौं-तराई मधेश द्रुत मार्ग	१७८९६५१७	१,९६५,५४८	१०.९८
उत्तर दक्षिण राजमार्ग (कर्णाली, कालीगण्डकी र कोशी)	२,३१६,५७३	२,२४०,७७४	९६.७३
हुलाकी राजमार्ग (पुलहरु समेत)	७,३०१,९५४	३,६७६,५३६	५०.३५
रेल, मेट्रो रेल तथा मोनो रेल विकास आयोजना	३,७२८,३५०	२,३३५,६७७	६२.६५
बबई सिंचाइ आयोजना	१,०५१,४२२	१,०३७,०७९	९८.६४
सिक्टा सिंचाइ आयोजना	१,५७९,२९३	१,२३०,४०७	७७.९१

राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको खर्च स्थिति

रु. हजारमा

विवरण	वार्षिक वजेट	बार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत
रानी जमरा कलरिया सिंचाइ आयोजना (प्रणाली आधुनिकीकरण समेत)	२,५२७,५९२	२,३५०,९५२	९३.०१
भेरी - बबई डाइभर्सन वहुउद्देश्यीय आयोजना	१,३४०,३६५	५१८,९७४	३८.७२
माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत आयोजना (४५६ मे. वा.)	१,०००,०००	१,०००,०००	१००.००
दक्षिण एशिया पर्यटन पुर्वाधार विकास आयोजना	७,२८६,०८७	४,०४६,५२२	५५.५४
पोखरा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल	५,०००,०००	१,०३२,७३०	२०.६५
दोस्रो अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निजगढ, बारा	१,५००,०००	१,००५,०००	६७.००

अन्य प्रमुख आयोजनाको खर्च स्थिति

रु. हजारमा

विवरण	वार्षिक बजेट	बार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत
सगरमाथा राजमार्ग (गाईघाट-दिकतेल खण्ड)	४४८८५१	४४८,८५१	१००
कान्ति राजपथ	६०६६९९	४७६,७४४	७८.५८
धरान-चतरा-गाईघाट-सिन्धुलीबजार-हेटौंडा	३०२५३१३	२,८६०,८८८	९४.५७
गल्छी- त्रिशुली- मैलुङ्ग - स्याप्रुबेंशी- रसुवागढी	१४०६२९२	७४९,६४०	५३.३१
व्यापारिक मार्ग विस्तार आयोजना	३७१०३९८	३,५७०,६०२	९६.२०
प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना	५७८६२७५	३,३६१,१४२	५८.०९

अन्य प्रमुख आयोजनाको खर्च स्थिति

रु. हजारमा

विवरण	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत
सघन शहरी विकास कार्यक्रम	१०५४७००३	१,९७९,७०३	१८.७७
नयाँ सहर आयोजना	१०४९१२५	६६८,३२७	६३.७०
सबैका लागि शिक्षा- आधारभूत तह	१०४९१२५	६६८,३२७	६३.७०
विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम- जिल्ला स्तर	२५५९६३९२	२५,३३५,७५४	९८.९८

अन्य प्रमुख आयोजनाको खर्च स्थिति

रु. हजारमा

विवरण	वार्षिक बजेट	बार्षिक खर्च	खर्च प्रतिशत
गरीब घर परिवार पहिचान तथा परिचय पत्र वितरण समन्वय बोर्डको सचिवालय	३६३३०६	२५,८२०	७.११
झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	३४२९७९४	२,६३६,७६०	७६.८८
१३२ के.भी. तथा अन्य प्रसारण लाईन विस्तार	१३०८७०००	३,३९४,५१०	२५.९४

बजेट कार्यान्वयनमा गत वर्ष भोगिएका समस्याहरु

- बजेट चाँडै आएपनि कार्यान्वयनको शुरुवात ढिलो भएको
- स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन भन्दा नयाँ कार्यक्रममा बढी ध्यान केन्द्रित
- कतिपय ठुला विकास परियोजनाहरुको कार्यान्वयन को विधि समयमा निर्धारण हुन नसक्दा पुँजीगत खर्चले गतिलिन नसकेको। जस्तै फास्ट ट्रयाक, बुढीगण्डकी जलविद्युत आयोजना, दोस्रो अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल (निजगढ)
- ठेक्का पट्टा एवं सम्झौताको काम पहिलो चौमासिक भित्र सम्पन्न भएन, नयाँ आयोजनाको पूर्व तयारी र ठेक्का बन्दोबस्त तेस्रो चौमासिकमा मात्र भयो
- ठूलो ठेक्का लिने निर्माण कम्पनीहरुले निर्धारित समयभित्र काम सम्पन्न गर्न सकेनन्, उनीहरुलाई जिम्मेवार बनाउन पनि सकिन, समय र लागत दुबै बढ्यो

बजेट कार्यान्वयनमा गत वर्ष भोगिएका समस्याहरु

- बहुबर्षिय ठेक्का, स्रोत सुनिश्चितता र रकमान्तरको तिब्र दबाव झेल्नुपर्यो
- अन्तिम चौमासिक, अन्तिम महिना र अन्तिम हप्तामा अत्याधिक खर्च
- सम्झौता बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय सहायता परिचालन हुन नसक्दा भुक्तानी ढिलो हुनुका साथै आन्तरिक स्रोतमा चाप पर्न गयो
- NEA, CAAN, KUKL आदिमा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा गरिएको लगानीबाट अर्थतन्त्रमा पुँजी निर्माणमा कुनै योगदान पुगेन
- कतिपय ठूला आयोजनाहरुमा विनियोजित रकम खर्च गर्न नसकेर रकमान्तर गरेर अन्यत्र लगेर खर्च भएको अवस्था छ यसबाट बजेट अनुशासन कायम गर्न सकिएन
- पुनर्निर्माणमा पुँजीगत खर्च विनियोजनको १४ प्रतिशत मात्र खर्च भयो

बजेट कार्यान्वयनमा गत वर्ष भोगिएका समस्याहरु

- जग्गा प्राप्ति, वनको स्वीकृति र निर्माण सामग्री आपूर्तिका समस्यामा ठोस सुधार हुन सकेन।
- अख्तियारी समयमै पठाउने र खण्डीकरण नगर्ने नीतिको कार्यान्वयन प्रभावकारी भएन
- निर्वाचनका कारण स्थानीय तहका कार्यक्रम प्रभावित भए
- बस्तुगत सहायता र सोझै भुक्तानीको प्रतिबेदन समयमै तयार हुन नसक्नु
- सोधभर्ना समयमै माग नहुनु , अझैपनि रु ४२ अर्ब ६५ करोड सोधभर्ना बाँकी देखिन्छ

बजेट व्यवस्थापनमा चालु आ.व. मा गरिएका नीतिगत परिवर्तनहरू

- संविधान बमोजिम स्थानीय तहमा वित्तिय हस्तान्तरणको शुरुवात
- स्थानीयस्तरमा कार्यान्वयन हुने स-साना आयोजना स्थानीय तहमा हस्तारण
- अनुदानको रकम स्थानीय संचित कोष र प्रदेश संचित कोषमा हस्तान्तरण हुने (साउन १ गते, मंसीर १ गते र चैत १ गते गरी ३ किस्तामा)
- प्रदेश संचित कोषको व्यवस्था र कोष संचालन नभएसम्म प्रदेश संचालन गर्दा लाग्ने खर्च अर्थ मन्त्रालयबाट निकासो हुने
- गाउँपालिका भित्रको ५० लाखसम्म, नगरपालिका भित्रको १ करोड सम्म र उप-महानगरपालिका तथा महानगर भित्रको भएमा २ करोड सम्मका आयोजना र कार्यक्रम साउन भित्रै हस्तान्तरण गर्नुपर्ने
- जनशक्ति र भौतिक क्षमता समेत स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गर्नुपर्ने

बजेट व्यवस्थापनमा चालु आ.व. मा गरिएका नीतिगत परिवर्तनहरू

- स्थानीय तहले आफुले उठाएको राजस्व र प्राप्त गरेको अनुदान कानून बनाई खर्च गर्नुपर्ने
- विनियोजन ऐन प्रारम्भ भएको दिन (साउन १) मा नै खर्च गर्ने अख्तियारी प्राप्त भएको, बिगतको जस्तो छुट्टै अख्तियारी दिनु/लिनु नपर्ने
- धेरै वटा निकायबाट खर्च गर्ने गरी एकमुस्त विनियोजन भएको रकम साउन १५ भित्र बाँडफाँट गर्नुपर्ने, बाँडफाँट नै अख्तियारी हुने
- कुनै निकायको प्रमुखले बाँडफाँट नगरेमा अर्थमन्त्रालयले सोझै बाँडफाँट गरिदिने

बजेट व्यवस्थापनमा चालू आ.व. मा गरिएका नीतिगत परिवर्तनहरू

- LMBIS मा समावेश भएका कार्यक्रमहरू नै स्वीकृत कार्यक्रम हुन्, यसैबाट कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट निकास हुने, मन्त्रालय र योजना आयोगबाट कार्यक्रम स्वीकृत गरिरहनु नपर्ने
- कार्यक्रम संशोधन गर्नको लागि भने अर्थ मन्त्रालयको सहमति लिनुपर्ने
- चौमासिक हेरफेर एक तह माथिबाट गर्न सकिने
- बजेट कार्यान्वयनमा प्रमुख क्रियाकलापहरूको सम्पन्न गर्नुपर्ने समयसीमा निर्धारण गरिएको

बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन

- यो वर्ष साउन १ गते अर्थ मन्त्रालयबाट अख्तियारी दिइरहनु परेन
- बजेट पेश भएको भोलिपल्ट अर्थात् जेठ १६ गतेको मितिमा अर्थ सचिवज्यूबाट सबै मन्त्रालयका सचिवज्यूहरूका नाममा बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धि मार्गदर्शन जारी गरिएको छ
- जेठ १६ देखि असार मसान्तसम्म ४५ दिनको अवधिमा बजेट कार्यान्वयनका सबै पूर्वतयारीका काम पुरा गरी साउन १ बाट पूर्णरूपमा बजेट कार्यान्वयनमा जाओस भन्ने उदेश्यले मार्गदर्शन जारी गरिएको हो
- विनियोजन विधेयकमा भएका व्यवस्थाको जानकारी, बजेट खर्च, लेखाप्रणाली र प्रतिबेदन, बहुवर्षिय ठेक्का, शोधभर्ना, रकमान्तर, वित्तिय पारदर्शिता, वित्तिय उत्तरदायित्व, बजेट नियन्त्रण, विदेश भ्रमण, बजेट खर्चको अनुगमन जस्ता बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धि नीतिगत र प्रक्रियागत कुराहरू मार्गदर्शनमा उल्लेख गरिएका छन्
- बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी केही क्रियाकलापहरू पुरा गर्नुपर्ने समय सीमा समेत उल्लेख गरिएको छ

बजेट कार्यान्वयन कार्यतालिका

(बिनियोजन ऐन र मार्गदर्शनमा आधारित)

क्र.सं.	क्रियाकलाप	सम्पन्न गर्ने समयावधि
१	स्थानीय संचित कोषमा रकम हस्तान्तरण	साउन १ मंसिर १ चैत १
२	कार्यक्रम सहित स्थानीय तहमा बजेट हस्तान्तरण	साउन ३० सम्म
३	एकमुष्ट विनियोजित रकमको निकायगत बाँडफाँट	साउन १५ सम्म
४	भैपरी आउने चालु(२२९११) र पुँजीगत (२९८११) को बाँडफाँड	फागुन मसान्त सम्म
५	रकमान्तर वा थप निकास माग गर्न नहुने	फागुन मसान्त सम्म
६	खरिद योजना, विस्तृत डिजाइन लागत अनुमान र बोलपत्र आह्वान	साउन मसान्त सम्म
७	बोलपत्र मूल्यांकन स्वीकृति र ठेक्का सम्झौता	असोज मसान्तसम्म

बजेट कार्यान्वयन कार्यतालिका

(बिनियोजन ऐन र मार्गदर्शनमा आधारित)

क्र.सं.	क्रियाकलाप	सम्पन्न गर्ने समयावधि
८	कार्यादेश दिने	सम्झौता भएको १५ दिन भित्र
९	कार्यविधि र निर्देशिका तर्जुमा तथा संशोधन	साउन मसान्तसम्म
१०	नियमावली तर्जुमा र संशोधन	भदौ १५ सम्म
११	अस्थायी दरबन्दी सिर्जना र स्वीकृति	साउन मसान्तसम्म
१२	कार्यसम्पादन सम्झौता	साउन मसान्तसम्म
१३	वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन / प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण	तोकिएको न्यूनतम समयभित्र
१४	वैदेशिक सहायताको भुक्तानी विधि संशोधन	भदौ मसान्तसम्म
१५	शोधभर्ना माग गर्ने र प्राप्त गर्ने	अर्को चौमासिक भित्र

बजेट कार्यान्वयन कार्यतालिका

(बिनियोजन ऐन र मार्गदर्शनमा आधारित)

क्र.सं.	क्रियाकलाप	सम्पन्न गर्ने समयावधि
१६	सोझै भुक्तानी र वस्तुगत सहायताको प्रतिबेदन	महिना सम्पन्न भएको मितिले १५ दिन भित्र
१७	बिल तयार गर्ने	कार्य सम्पन्न भएको १० दिनभित्र
१८	बिलको भुक्तानी	बिल पेश भएको १५ दिनभित्र
१९	आयोजना कार्यान्वयन कार्यायोजना (Project Implementation Action Plan) तर्जुमा गरी Website मा राख्ने/ सार्वजनिक गर्ने	भदौ १५ गतेभित्र
२०	आम्दानी खर्चको विवरण सार्वजनिक गर्ने	मासिक रुपमा
२१	वित्तिय र भौतिक प्रगति विवरण पठाउने	महिना सम्पन्न भएको ७ दिन भित्र
२२	माननीय अर्थमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा प्रगति समिक्षा	प्रत्येक दुइ/दुइ महिनामा

बजेटको चौमासिक लक्ष्य विभाजन

- सबै मन्त्रालयको चौमासिक लक्ष्य विभाजन LMBIS मा रहेको छ
- कुल बजेटको चौमासिक लक्ष्य विभाजन निम्नानुसार रहेको छ

कुल बजेट	प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक
१२७८९९४८५५	३७६४९३७५३	४८३४९६३०७	४१९००४७९५
	२९.४४%	३७.८०%	३२.७६%

बजेट कार्यान्वयनका चुनौतीहरू र ध्यान दिनुपर्ने विषयहरू

- पहिलो चौमासिक अवधिमा गत वर्षको प्रतिवेदन, समीक्षा, सरुवा, चाडपर्व, मनसुन र प्रदेश नं. २ को स्थानीय निर्वाचन जस्ता कारणले कार्यतालिका बमोजिम काम हुन बाधा पर्न सक्ने भएकोले अबको प्रत्येक दिन क्रियाशिल रहनुपर्ने
- नीतिगत र प्रक्रियागत सुधार संगै काम गर्ने शैली र प्रवृत्तिमा पनि सोही बमोजिम परिवर्तन आवश्यक छ
- LMBIS को प्रविष्टीलाई नै अन्तिम कार्यक्रम मान्दा त्यसलाई त्रुटिरहित र दोहोरोपना रहित बनाउन सकिएको छ कि छैन राम्रो संग हेर्नु पर्दछ

बजेट कार्यान्वयनका चुनौतीहरू र ध्यान दिनुपर्ने विषयहरू

- समयसीमा भित्र कार्य सम्पन्न गरे/नगरेको निरन्तर अनुगमन गरी सम्बन्धित पदाधिकारीहरूलाई जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाउन सकिन्छ कि सकिदैन
- मन्त्रालयहरूको बजेट र कार्यक्रममा तिब्र बढोत्तरी संगै व्यवस्थापकिय, प्राविधिक र पेशागत क्षमता बृद्धि हुन सकेको छ कि छैन त्यसतर्फ ध्यान दिनु पर्ने
- कर्मचारीको समयमै समायोजन नहुँदा स्थानीय तहमा कर्मचारीको अभाव हुने देखिएकोले स्थानीय तहका कार्यक्रम प्रभावित हुन सक्ने हुदां छिट्टै कर्मचारी खटाउनुपर्ने

बजेट कार्यान्वयनका चुनौतीहरु र ध्यान दिनुपर्ने विषयहरु

- स्थानीय तहको कार्यसंचालन सम्बन्धी कानून तर्जुमा र मापदण्डहरुको निर्धारण चाँडै गर्नु पर्ने
- पाइपलाइनमा भएका कतिपय बैदेशिक सहायताको रकम बजेटमा समावेश भएकोले सम्झौता र Disbursement मा ध्यान दिनुपर्ने
- सचिव, सहसचिव, विभागीय प्रमुख र आयोजना प्रमुखको बारम्बारको सरुवाले कार्यक्रम अलपत्र पर्ने हुँदा छिटो छिटो सरुवा हुने प्रथाको अन्त्य गरी बजेट तथा कार्यक्रमको स्वामित्व (Ownership) लिनु पर्ने
- दुइ वटा निर्वाचन गर्नु पर्ने भएकोले त्यसबाट आयोजना कार्यान्वयन प्रभावित नहुने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने

बजेट कार्यान्वयनका चुनौतीहरू र ध्यान दिनुपर्ने विषयहरू

- बिद्युत उत्पादन, प्रसारण लाइन, विमानस्थल, खानेपानीमा हुने लगानीले फेरी पनि आर्थिक वर्षको अन्त्य नै कुर्नु पर्ने अवस्था आउन सक्छ यसैले ठुला सार्वजनिक संस्थानहरूको पुनर्संरचना गरौं
- आर्थिक सहायता, क्षतिपूर्ति, उपचार खर्च, सवारी साधन जस्ता अनुत्पादक खर्चको चाप बढ्दै गएको हुदां स्वीकृत मापदण्ड, विनियोजित बजेट र अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृति लिएर मात्र निर्णय लिनुपर्ने
- यी सबै कामको सम्बन्धित सचिवज्यूले नियमित अनुगमन गर्नुपर्ने, कार्यसम्पादन मूल्यांकनसँग आबद्ध गर्ने र समय तालिका अनुसार काम नगर्ने जिम्मेवार पदाधिकारीलाई कानुनबमोजिम कारबाही गर्नुपर्ने
- अर्थ मन्त्रालयले तालिका अनुसार काम भए नभएको अनुगमन गर्ने छ

धन्यवाद ।

